

Otto Rode	Die Selbstkostenrechnung und ihre Prüfung im wirtschaftlichen Baubetrieb
R. Kundigraber	Kalkulation und Zwischenkalkulation im Grossbaubetriebe
F. Voss	Kalkulations-Hilfsbuch für das Baugewerbe
O. Jelsma	Het maken van begrotingen voor de bouwwereld
Z. Zwiers	Opdracht, bestek, begroting, besteding, enz. van bouwwerken
M. Bazali	Preisermittlung und Veranschlagen von Hoch-, Tief- und Eisenbetonbauten
A. Schoklitsch	Kostenberechnungen im Wasserbau und Grundbau
<i>Tijdschriftartikelen:</i>	
A. Eisenberger	De boekhouding van een aannemersbedrijf Mndbl. v. h. Boekhouden, 1 Juli 1940
K. Zeiger	Selbstkostenpreisbildung für öffentliche Bauaufträge Der Volkswirt, Juni 1940
Eschelbacher	Die Kostenüberwachung industrieller Bauvorhaben Zeitschr. für Organ., 20 Nov. 1939

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Redactie: L. A. Bakker
Drs. G. L. Groeneveld
Drs. H. Haverkamp
en Drs. P. F. R. Stol

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

Sprongen in de ontwikkeling van het accountantsberoep

Reder, H. R. — Evenals de vorige oorlog met al zijn wijzigingen in het bedrijfsleven van groot belang was voor de ontwikkeling van het accountantsberoep, zoo ook is de huidige tijd met zijn steeds toenemende staats-bemoeienis van groote beteekenis voor het vak, aldus schrijver.

Deze nieuwe ontwikkeling brengt echter talrijke problemen met zich mede, welke oplossing van groot belang moet worden geacht.

Schrijver stelt dan verschillende vraagstukken, welke hij in nadere artikelen hoopt te behandelen. Als eerste probleem ziet schrijver het tot stand brengen eener doelmatige samenwerking tusschen Overheid en public accountant op het terrein der ordening van hooger hand. Ook het vraagstuk van de samenwerking tusschen de bedrijven en de plaats van de reeds bestaande organisaties, de kartels, in de ordening, is van groote beteekenis voor den accountant.

Tenslotte wijst schrijver op de revolutie, welke zich aan het voltrekken is op het gebied der belasting-wetgeving, welke om een nieuwe beschouwing van het vraagstuk van den accountant als belasting-consulent vraagt.

A II 2

Maandblad v. Acc. en Bedrijfshuishoudkunde Juni 1941

III. LEER VAN DE INRICHTING

Administratieve en mechanische hulpmiddelen

De inleiding over sorteeren en selecteeren wordt voortgezet. Daarna volgen beschrijvingen van de Primus 2 éencylinder stencilmachine, de fotokopist reflexcopieertoestellen, de fotokopist ultraplex (voor reproducties van zeer groot formaat, voor schaalveranderingen van kaarten, constructietekeningen, e.d.) en van de Alzicht-glijmappen.

A III 3

De Kantoormachinegids Nov. 1941

Administratieve organisatie met eenvoudige hulpmiddelen

Gaus, F. H. — Dikwijls wordt gedacht, dat een goede organisatie alleen mogelijk is met een veelheid van kostbare technische hulpmiddelen. De schrijver geeft in dit artikel aan, hoe een goede administratieve organisatie mogelijk is met eenvoudige hulpmiddelen. Het behandelde betreft de administratie verbonden aan de distributie van kunstmest.

A III 3

Organisatie en Efficiency Nov. 1941

De boekhoudmachine en de omzetbelasting

Poelvoorde, H. L. van — Schr. geeft een toepassing van een schrijfmachine met saldeerwerken, voor de bijwerking van debiteurenkaart en verkoopboek, dit laatste met provisie-afrekening voor reizigers na aftrek van de omzetbelasting.

A III 3

De Zakenwereld 8 Nov. 1941

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Controle bij gemeenten

Simons, Dr. D. — Na op de betekenis van het gemeentelijk financieel beheer te hebben gewezen, bespreekt schrijver de controle, zooals deze wordt voorgeschreven door de Gemeentewet van 1851. Ook bij het gemeentelijk financieel beheer ontstaat door scheiding van eigendom en beheer de eisch van controle. De Gemeentewet van 1851 gaf reeds voorschriften voor externe controle en regelingen op het gebied van interne controle. Door het aanstellen van den Gemeente-Ontvanger werd nl. ten aanzien van de uitgaven het ordonneeren en het betalen gescheiden. Daarna bespreekt schrijver verschillende controle-maatregelen om tenslotte nog eenige opmerkingen te maken over de controle bij de bedrijven en de ontwikkeling van de gemeente-accountancy.

In een tweede artikel bespreekt schrijver de controle van de administratie van den gemeente-ontvanger. Het speciale karakter dezer administratie stelt speciale eischen aan den controlur. Schrijver begint te wijzen op het beperkte karakter der controle. De accountant controleert den ontvanger slechts in zijn min of meer passieve functie van kassier, doch beoordeelt niet de wijze, waarop het financieel beheer der gemeente wordt gevoerd. Verder wijst schrijver op de vele voorschriften, die voor de administratie van den ontvanger gelden, om daarna in het kort de controle op inkomsten en uitgaven te bespreken.

In het laatste artikel schenkt schrijver aandacht aan de controle bij gemeente-bedrijven. Hij noemt het administratief verband tusschen bedrijf en gemeente-huishouding en wijst op de noodzaak van het opstellen van een bedrijfsbegrooting en bedrijfsrekening en het in acht nemen van een reeks van voorschriften. Ten aanzien van de controle memoreert schrijver, dat de verbandscontrole in vele gevallen niet met voldoende nauwkeurigheid is door te voeren. Veeleer zal de controle zich moeten richten op de feiten zelf, zonder te veel waarde te hechten aan het verband. Daarna bespreekt schrijver in groote lijnen verschillende kwesties, die bij de controle van belang zijn.

A IV 3

Maandblad v. Acc. en Bedrijfs-huishoudkunde Jan. Febr. Maart 1941

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Omloopstijd van het vermogen en vervangingsverplichting

Schroeff, Dr. H. J. van der — De omloopstijd kan alleen een bepalende factor zijn voor den duur van de vermogens-behoefte, indien slechts één phase van het productie-proces wordt beschouwd, aldus schrijver.

Beschouwing van één phase van het productie-proces is echter te beperkt. Bekijkt men den geheelen continuën productie-stroom, dan ziet men, dat de omloopstijd zijn betekenis voor het financieringsprobleem verliest. De continuïteit vereischt nl. regelmatige vervanging, welke vervanging een permanente vermogens-behoefte doet ontstaan, ook voor vlottende activa. Niet de analyse van den omloop van het vermogen, in een speciaal productie-goed besloten, brengt een inzicht in het financierings probleem, doch veeleer de beschouwing van de complexen van kapitaal-goederen, de kapitaal-componenten. Deze kapitaal-componenten gedragen zich geheel anders dan de samenstellende deelen. Het verband tusschen deze kapitaal-componenten onderling blijkt voor de financiering van het grootste belang te zijn. Het feit doet zich nl. voor, dat een toename van de één gepaard gaat met een daling van de andere. De hier optredende diversiteits-factor wordt door schrijver uitvoerig toegelicht.

Daarna beschouwt schrijver in het kort het financieringsvraagstuk van uit het kosten-standpunt en komt ten slotte tot de conclusie, dat het liquiditeits-principe bij de financiering de organische samenhang en opvolging der productie-processen miskent, waardoor een ondeugdelijke basis ontstaat voor de oplossing van het financierings-probleem.

B a V 1

Maandblad v. Acc. en Bedrijfshuishoudkunde Januari 1941

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

De ondernemer en zijn medewerkers

Speetjens, mr dr Th. W. F. — Schr. wil vaststellen, welk recht van toepassing is op de betrekkingen tusschen den ondernemer en dengeen, van wiens diensten hij gebruik maakt, meer in het bijzonder van welken aard de rechtverhouding is. Hij laat daartoe een aantal medewerkers (als expediteur, vervoerder, handelsagent, reiziger, enz.) de revue passeeren.

B a VI 2

Economie October 1941

Het merkartikel in de kruideniersbranche

Meer, J. de — Schr. vestigt vooral de aandacht op de selecteerende, de pousseerende en de verzorgende functies van den grossier.

B a VI 15

Economisch Statistische Berichten 5 Nov. 1941

Budget-contrôle

Stridiron, dr. J. G. — De groote beteekenis van de budgetcontrôle ligt in dezen tijd in de kostenbudgetten. Als belangrijke elementen van een goed systeem noemt schr.: een waterdichte magazijnadministratie, een nauwkeurige vastlegging van den verbruikten arbeid, de vergelijking van voor- en nacalculatie in den vorm van resultatenrekeningen.

B a VI 18

De Zakenwereld 2 Dec. 1941

Maatregelen in het bedrijf naar aanleiding van de electriciteitsrantsoeneering en hun rendement

Houten, Drs. M. B. van den — In tal van bedrijven moeten maatregelen worden getroffen naar aanleiding van de electriciteitsrantsoeneering. De schrijver geeft aan op welke wijze de gegevens kunnen worden verkregen, noodig voor het doen van een keuze uit de vele mogelijkheden. Voor een juiste keuze moeten nut en offers van de te nemen maatregelen met elkaar kunnen worden vergeleken en daarvoor is het noodzakelijk beide uit te drukken in geld, want eerst dan zijn het vergelijkbare grootheden.

Schrijver berekent voor een eenvoudig getal hoe groot het nadeel is, wanneer geen bijzondere maatregelen worden genomen en de productie dus overeenkomstig de rantsoeneering wordt ingekrompen (derving van winst en constante kosten-dekking). Dit vormt tevens het maximum bedrag, dat mag worden besteed aan maatregelen om te bereiken dat de productie op normaal peil blijft.

B a VI 19

Organisatie en Efficiency Nov. 1941

Verkoopkracht en organisatievermogen

Slikboer, Drs. J. — Het is een bekend feit, dat verkoopkracht en organisatievermogen niet vaak samengaan. De schrijver verklaart dit uit de geheel verschillende wijzen van instelling, welke deze twee vermogens eischen.

Verkoopkracht vergt een instelling op concrete zaken; de persoon van den afnemer, de af te sluiten order, enz. Anderzijds beteekent organiseren voor den verkoop het opmaken van zijn werkprogramma, ook op langeren termijn. Dit impliceert abstractie.

De verkoper is voornamelijk op het concrete ingesteld, de taak van den verkoop-leider is hem te wijzen op de abstractie, in casu het organiseren.

B a VI 21

Organisatie en Efficiency Nov. 1941

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

De belooning van den arbeid

Dijsselbloom, dr. N. J. J. — Schr. belicht de belooning van den arbeid, zooals deze wordt voorgestaan in de encyclicken *Rerum Novarum* en *Quadragesimo Anno*.

B a VII 2

Economie October 1941

De mogelijkheid van loonbepaling door middel van werkclassificatie

Silva, Drs. D. J. da — In dit derde artikel wordt aangegeven, op welke wijze men de door werkclassificatie gevonden punten-totalen kan koppelen aan loonen. Ook hier blijkt een exacte oplossing niet mogelijk, zodat men benaderende methoden zal

moeten gebruiken. In het kort wordt dan nog de weg gewezen, die men in de praktijk bij het samenstellen van een werkclassificatie zal moeten bewandelen.

B a VII 3

Organisatie en Efficiency Nov. 1941

Bezwaren tegen de psychotechniek

Kuiper, Dr. T. en A. Steenhuizen — De volgende bezwaren, die wel eens tegen de psychotechniek geuit worden, worden in dit artikel besproken en weerlegd:

(1) het psychotechnisch onderzoek brengt reeds bij voorbaat een sfeer van gebrek aan persoonlijk contact en vertrouwen tusschen werkgever en werknemer; (2) het psychotechnisch rapport drukt een stempel op den werknemer, dat hem tijdens zijn geheele carrière vergezelt; (3) het psychotechnisch onderzoek houdt onvoldoende rekening met de groeimogelijkheden; (4) de onderzochte persoon kan zich tijdens het onderzoek anders voordoen dan hij is; (5) in het psychotechnicum heerscht een laboratoriumsfeer, welke geheel afwijkt van die van de praktijk; (6) de psychotechnische personeelselectie werkt mede tot vorming van een groep permanente werklozen.

B a VII 5

Organisatie en Efficiency Nov. 1941

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

IV. LANDBOUW- EN CULTUURBEDRIJVEN

Hoe groot dienen de landbouwbedrijven in de Noord-Oost polder te worden?

Vondeling, Ir. A. — Op deze vraag worden verschillende antwoorden gegeven. Dit komt aldus Schr. doordat het antwoord afhankelijk is van het gezichtspunt, van waaruit men de vraag beschouwt. Er is niet één antwoord, maar de waardeering van allerlei sociale verschijnselen door den onderzoeker speelt een rol. Schr. geeft hiervan een aantal voorbeelden. Schr. komt tot de conclusie dat het gewenscht is een groot aantal familiebedrijven van ongeveer 16 H.A. te stichten. Daarnaast stichte men grotere bedrijven, die echter de omvang van 60 H.A. niet dienen te overschrijden.

B b IV 2

Landbouwkundig Tijdschrift November 1941

V. INDUSTRIE

De financiering van het woningbouwprogramma

Beusekom, Dr. Ir. H. G. van — In aansluiting op een artikel van schr. in het Juni-nummer, waarin een bouwprogramma voor de naaste toekomst wordt ontwikkeld, wordt in dit artikel de vraag onder oogen gezien hoe dit bouwprogramma dient te worden gefinancierd. Aan de hand van een schatting der toekomstige bouwkosten worden de totale kosten berekend. Schr. meent dat deze grootendeels door particuliere geldschietters kunnen worden verstrekt. De mogelijkheid om tweede hypotheek van overheidswege te verkrijgen zal misschien als veiligheidsmaatregel gewenscht zijn.

B b V 9

Maatschappij-Belangen October 1941

De Nederlandsche sigarenindustrie

Beschreven wordt de opkomst van tabak als genotmiddel en de verdringing van diverse tabaksproducten door de sigaar. De Nederlandsche tabaksmarkt kreeg gelegenheid zich voorspoedig te ontwikkelen. De sigarenfabricage heeft, vooral na 1922 (heffing van invoerrechten) een groote vlucht genomen, wel moest t.a.v. de mechanisatie van overheidswege worden ingegrepen. Thans wordt de productie bij gebrek aan grondstoffen sterk beperkt.

B b V 16e

Economische Voorlichting 24 Oct. 1941

VI. HANDEL

Rentabiliteit van apotheken

Woestijne, W. J. van de — Schr. waarschuwt tegen het generaliseeren van beperkte waarnemingen. Veel foutief inzicht met betrekking tot de apotheken — niet alleen bij het groote publiek, maar zelfs bij insiders — is een gevolg van het niet voldoende rekening houden met de groote verschillen in economisch opzicht tusschen op het oog gelijke apotheken. In Nederland bestrijkt de doktersapothek nog een belangrijk deel der bevolking, terwijl de intellectuele overproductie de positie van het apothekersberoep heeft ondermijnd.

B b VI 4

Economisch Statistische Berichten 5 November 1941

IX. VERZEKERING

Enkele toepassingen van de mathematische statistiek op actuariel gebied

Derksen, Dr. J. B. D. — De voornaamste toepassingen, die schr. bespreekt, zijn

de volgende. De wet van Poisson, toegepast op de ongevallen-statistiek. De beoordeeling van marges, die op grond van de waarschijnlijkheidsrekening nog als toevallig mogen worden beschouwd (toepassing van het chi-kwadraat-kriterium). Een analyse van de factoren, die de rentestand beïnvloeden.

B b I 1

Het Verzekeringsarchief No. 4 1941

BOEKEN-REPERTORIUM

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Kresse, Werner, und Hans Mettert. Die Schule des Bilanzbuchhalters. Leipzig, 1941, 2 dln.

Strohl, Pierre. Introduction à la comptabilité des entreprises. Paris, 1941.

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Schott, Gerhard. Betriebsvergleich in der Industrie. Berlin, 1941.

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Diedrichs, Johann. Kostenrechnungen im Kreditwesen. Ihre einheitliche Gestaltung und zwischenbetriebliche Auswertung. Berlin, 1941.

Hoenninger, Georg. Unternehmergewinn und Wirtschaftlichkeit. Ein betriebswirtschaftlich-volkswirtschaftlicher Beitrag zur Lösung des Gewinn- und Wirtschaftlichkeitsproblems. Nürnberg, 1941.

Leitfaden zur Gewinnerklärung, Preissenkung und Gewinnabführung nach Par. 22 KWVO. Mit einer Einführung von Dr. Flottmann und Beiträgen von Dr. Rentrop, Dr. Issel, Dr. Reisel u. A. Stuttgart, 1941.

Lenmer, Friedrich. Betriebswirtschaftliche Durchführungsbeispiele zur Gewinnerklärung. Stuttgart, 1941.

Raasch, Karl. Konstruktions-Entwicklungskosten in Buchhaltung und Kostenrechnung. Hamburg, 1941.

Renz, Eduard. Die Bewertung des Anlagevermögens bei Kapitalgesellschaften. Eine betriebswirtschaftliche, handelsrechtliche und steuerrechtliche Betrachtung. Berlin, 1941.

Vogt, Fritz. Bewertungsfreiheiten in der Bilanz. Wahlrechte des Unternehmers beim Jahresabschluss. Berlin, 1941.

Zeiger, Karl. Wie kalkuliert man nach LSO? Hamburg, 1941.

Zschaler, Gerhard. Selbstkostenrechnung und kurzfristige Erfolgsrechnung im Kreditbankwesen. Frankfurt a. M., 1941.

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

V. INDUSTRIE

Petereins, Hermann. Die Verteilung wirtschaftlicher Funktionen auf Industrie und Handwerk als Folge betrieblicher Wesensunterschiede. Stuttgart, 1941.

Schott, Gerhard. Betriebsvergleich in der Industrie. Berlin, 1941.

Schucler, Felix. Das deutsche Handwerk in der Kriegswirtschaft. Stuttgart, 1941.

Weisz, Heinrich. Das Möbeltischlerhandwerk. Eine betriebswirtschaftliche Studie. Stuttgart, 1941.

VI. HANDEL

Menzel, Max, und Robert Nieschlag. Aufträge und Kosten reisender Kaufleute. Hamburg, 1941.

X. FINANCIERINGSINSTELLINGEN

Diedrichs, Johann. Kostenrechnungen im Kreditwesen. Ihre einheitliche Gestaltung und zwischenbetriebliche Auswertung. Berlin, 1941.

Zschaler, Gerhard. Selbstkostenrechnung und kurzfristige Erfolgsrechnung im Kreditbankwesen. Frankfurt a. M., 1941.